

Trudna rocznica

Data publikacji: 25.11.2016 18:50

25 listopada 1938 roku jednostki Samodzielnej Grupy Operacyjnej "Śląsk" starły się w rejonie miasta Czadca na Orawie z jednostkami czechosłowackimi. Była to konsekwencja wcześniejszego zajęcia przez Polaków Zaolzia.

□

30 września 1938 Polska przekazała Czechosłowacji ultimatum, żądając oddania zamieszkanego przez Polaków Zaolzia. Czesi pod wpływem rozstrzygnięć Układu Monachijskiego, którego postulatem było m.in. zajęcie przez Hitlera Sudetów, ugięli się pod naciskiem polskiego rządu i 1 października zgodzili się przekazać sporne terytorium Polsce. 2 października na Zaolziu wkroczyły polskie wojska, które zajęły także leżącą na Słowacji ziemię czadecką aż pod przedmieścia miejscowości Czadca.

Właśnie tam doszło 25 listopada do bitwy pomiędzy oddziałami Samodzielnej Grupy operacyjnej Śląsk, pod dowództwem gen. Władysława Bortnowskiego, a czeskim batalionem, którym dowodził ppłk Richard Löschner. Polacy wysłali wcześniej do miasta parlamentarzystów w celu pokojowego przyłączenia tych ziem do Polski, ale czeska strona nie chciała oddać Czadcy bez walki, dysponując jedynie baterią artylerii lekkiej oraz oddziałem jazdy. Miasto Czadca znalazło się szybko w polskich rękach. Czesi bronili się również cywilami uzbrojonymi w broń strzelecką.

Konsekwencją bitwy był podpisany 30 listopada protokół dwustronny o przebiegu granicy Na Orawie i Spiszu. Do Polski przyłączono wtedy teren o powierzchni 44 km², zamieszkały przez 2 tys. osób, którzy w większości deklarowali narodowość czechosłowacką

Problem zajęcia Zaolzia do dziś budzi kontrowersje wśród polskich i czeskich historyków. Niedawno głos w całej sprawie zajął Michał Przeperski, który napisał książkę pt. „Niezdolny ciężar braterstwa. Konflikty polsko-czeskie w XX wieku”. W publikacji szeroko opisuje trudne współzycie pomiędzy sąsiadującymi ze sobą narodami. Zachęcamy do lektury i refleksji na ten temat.

Mateusz Bielez